

Valgklage fra Asger R. Sørensen i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 9. juni 2024

Fra Asger R. Sørensen, Greve, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 9. juni 2024, hvori Asger R. Sørensen har klaget over, at han telefonisk havde ansøgt i god tid om at stemme i eget hjem, men at Greve Kommunes folkeregister gav ham afslag på sin ansøgning.

Klageren har i den forbindelse oplyst følgende:

”Jeg tillader mig at skrive til dig, fordi jeg er godt sur på folkeregisteret, jeg er en mand på 76 år har haft 2 blodpropper og har hjemmepleje og gå meget dårligt, jeg ringede i god tid til jer om at kunne stemme her hjemme jeg fik nej af hende på folkeregisteret, jeg vil forslår det bliver hjemmeplejens opgave Ved næste valg at få lavet aftaler om afstemning i hjemmet for os der ikke selv kan møde op”

Greve Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede e-mail af 13. juni 2024 oplyst, at folkeregisteret ikke husker at have været i kontakt med Asger R. Sørensen, og at kommunen, hvis dette havde været tilfældet, havde imødekommet ansøgningen, hvis den var indgivet rettidigt. Kommunen har videre oplyst, at kommunen intet har journaliseret på borgeren.

Greve Kommune har ved vedhæftede e-mail af 17. juni 2024 supplerende oplyst følgende:

”Vælgeren har oplyst, at han har kontaktet Greve Kommunes Borgerservice forud for afholdelse af EP-valget og har fået et nej til at kunne brevstemme hjemme. Han oplyser, at han modtager hjemmehjælp og er dårligt gående.

Greve Kommune har undersøgt om, der er givet afslag på en konkret anmodning i perioden og har konstateret, at Greve kommune ikke har registreret, at vælgeren har anmodet om at stemme i eget hjem, hvorfor der heller ikke er givet et afslag.

Greve Kommune har herefter undersøgt, om vælgeren har kontaktet Greve Kommune telefonisk i og omkring perioden, og om der ved denne lejlighed er givet et mundtlig afslag på anmodningen.

Det har ikke været muligt at konstatere om vælgeren har foretaget et opkald i perioden. Dertil er der for mange opkald, og telefoner kan være sat op forskellig, så det ikke giver mulighed for at telefonnummeret noterer sig i Greve Kommunes log. Det er dog konstateret, at der ikke er gjort et telefonnotat om afslaget for vælgeren, hvilket der i givet fald ville være foretaget efter de almindelige regler om notatpligt.

Greve Kommune har endeligt undersøgt om borgeren har fået udleveret ansøgningssskema via hjemmeplejen, og har konstateret, at vælgeren alene modtager hjælp til medicinbehandling. Greve Kommune har derfor antaget, at han ikke opfyldte betingelserne for at brevstemme i eget hjem og har ikke af egen drift udleveret et ansøgningssskema.

Forud for valget har Greve Kommune informeret medarbejderne i Borgerservice og Hjemmeplejen om de særlige muligheder, som et valg afføder. Det er bl.a. sket for at skærpe opmærksomheden på at vejlede borgere, der ønsker at afgive en stemme og som af forskellige årsager har brug for hjælp til dette. Det er ikke muligt at dokumentere den information som er blevet givet til medarbejderne.

Greve Kommune har desuden offentliggjort vejledningen på sin hjemmeside i perioden og har haft annoncer om proceduren i det lokale dagblad, samt på kommunens Facebookside.

Det følger af bekg. Nr. 33 af 10. januar 2024, § 3, at

- 1) Kommunalbestyrelsen skal gennem annoncering i de stedlige dagblade eller lokalaviser sørge for, at vælgerne orienteres om muligheden for at brevstemme i hjemmet og om de nærmere betingelser herfor, jf. § 4.
- 2) Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vælgere, der modtager personlig og praktisk hjælp m.v. i hjemmet, jf. § 83, stk. 1, i lov om social service, eller hjemmesygepleje, og som må antages at opfylde betingelserne for at stemme i hjemmet, får udleveret et ansøgningssskema. Ansøgningssskemaet udleveres af den person, der yder den personlige og praktiske hjælp m.v., eller hjemmesygeplejersken eller en anden aktivt udøvende i hjemmesygeplejerskeordningen. Den pågældende hjælper vælgeren med at udfylde og indsende skemaet, hvis det er nødvendigt.
- 3) Kommunalbestyrelsen skal udlevere ansøgningssskemaet på borgerservice.
- 4) Kommunalbestyrelsen skal fastsætte den dag eller de dage, hvor der kan brevstemmes i vælgernes hjem inden for den periode, der er nævnt i § 2.
- 5) Kommunalbestyrelsen skal udpege stemmemodtagere, jf. § 10, og sørge for, at disse bliver oplyst om tid og adresser for brevstemmeafgivningen. Kommunalbestyrelsen skal desuden sørge for, at stemmemodtagerne er bekendt med deres opgaver i forbindelse med gennemførelsen af brevstemmeafgivningen og med de særlige pligter, der påhviler dem efter folketingsvalglovens § 62, stk. 1, og § 100, stk. 6, og den kommunale og regionale valglovs § 68, stk. 1, samt bliver forsynet med de fortegnelser over de opstillingsberettigede partier henholdsvis opstillede kandidatlistor og kandidater m.v., der er nævnt i § 21, stk. 1 og 2.

Det følger af offentlighedsloven, § 13

I sager, hvor der vil blive truffet afgørelse af en myndighed m.v., skal den pågældende myndighed m.v., når den mundtligt eller på anden måde bliver bekendt med oplysninger om en sags faktiske grundlag eller eksterne faglige vurderinger, der er af betydning for sagens afgørelse, snarest muligt gøre notat om indholdet af oplysningerne eller vurderingerne. Det gælder dog ikke, hvis oplysningerne eller vurderingerne i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Stk. 2. En myndighed m.v. skal i sager, hvor der vil blive truffet en afgørelse, endvidere snarest muligt tage notat om væsentlige sagsekspeditionsskridt, der ikke i øvrigt fremgår af sagens dokumenter.

Det er således Greve Kommunes opfattelse, at et sådan opkald til Greve Kommune ville have ført til notat, samt at en ansøgning om at brevstemme i eget hjem var blevet sendt til borgeren med fysisk post eller at borgeren ville have modtaget vejledning i at

downloadede ansøgningskemaet, eller have ført til en kontakt til hjemmeplejen om udlevering af ansøgningskema.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har sendt Greve Kommunes udtalelser af 13. og 17. juni 2024 i høring ved Asger R. Sørensen den 17. juni 2024. Asger R. Sørensen har udtalt følgende ved vedhæftede e-mail af 19. juni 2024:

”Tak for mail jeg kan se jeg har ringet til greve kommune den 30 maj om det er til folkeregister husker jeg ikke, og hjemmeplejen har ikke givet mig noget skema”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan i den anledning oplyse, at følgende fremgår af § 26, stk. 1, 2 og 7, i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 5 af 8. januar 2024):

”§ 26. Ved valg til Europa-Parlamentet kan der brevstemmes efter reglerne i kapitel 8 i lov om valg til Folketinget, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Her i landet kan brevstemmeafgivning på de steder i kommunerne, hvor enhver vælger efter reglerne i lov om valg til Folketinget kan brevstemme, finde sted de sidste 6 uger før valgdagen, dog senest den tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før valgdagen. Brevstemmeafgivning de steder, der er nævnt i § 54 og § 58, stk. 4, i lov om valg til Folketinget, kan finde sted de sidste 3 uger før valgdagen til og med tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før valgdagen. [...]

Stk. 3-6. [...]

Stk. 7. Om fremgangsmåden ved brevstemmeafgivning samt om modtagelse og kontrol af brevstemmer gælder i øvrigt reglerne i kapitel 8 i lov om valg til Folketinget.

Stk. 8. [...]

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 54, stk. 4, i kapitel 8 i folketingsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 4 af 8. januar 2024):

”§ 54. [...]

Stk. 2-3. [...]

Stk. 4. Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førklighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme i hjemmet, medmindre de har mulighed for at stemme i en af de institutioner, boformer m.v., der er nævnt i stk. 2. Anmodning om at brevstemme i hjemmet skal indgives senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag eller anden helligdag, forlænges fristen for at indgive anmodning om at brevstemme i hjemmet til førstkommende arbejdsdag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af anmodningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest den tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før valgdagen. Anmodningen skal indgives til opholdskommunen.

Stk. 5. [...]

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan desuden oplyse, at følgende fremgår af § 3, stk. 1, nr. 1 og 2, og § 4, stk. 1 og 3, i bekendtgørelse om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem (bekendtgørelse nr. 33 af 10. januar 2024):

”§ 3. Der påhviler kommunalbestyrelsen følgende opgaver:

- 1) Kommunalbestyrelsen skal gennem annoncering i de stedlige dagblade eller lokalaviser sørge for, at vælgerne orienteres om muligheden for at brevstemme i hjemmet og om de nærmere betingelser herfor, jf. § 4.
- 2) Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at vælgere, der modtager personlig og praktisk hjælp m.v. i hjemmet, jf. § 83, stk. 1, i lov om social service, eller hjemmesygepleje, og

som må antages at opfylde betingelserne for at stemme i hjemmet, får udleveret et ansøgningsskema. Ansøgningsskemaet udleveres af den person, der yder den personlige og praktiske hjælp m.v., eller hjemmesygeplejersken eller en anden aktivt udøvende i hjemmesygeplejerskeordningen. Den pågældende hjælper vælgeren med at udfylde og indsende skemaet, hvis det er nødvendigt.

3)-5) [...]

Stk. 2. [...]

[...]

§ 4. Ansøgning om at brevstemme i hjemmet skal sendes til vælgerens opholdskommune senest kl. 18 tolv dage før valgdagen. Hvis tolv dage før valgdagen er en lørdag eller søndag, forlænges fristen for at indgive ansøgning om at brevstemme i hjemmet til førstkommende mandag kl. 12. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en senere frist for indgivelsen af ansøgningen om at brevstemme i hjemmet, dog senest tredjesidste hverdag, herunder lørdag, før valgdagen. Der kan tidligst ansøges 4 uger før valgdagen, ved folketingsvalg dog tidligst, når valget er udskrevet.

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Ansøgningen kan sendes på et ansøgningsskema, der er godkendt af Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Ansøgningsskemaet kan fås hos kommunen (borgerservicecentret). Ansøgning kan også ske på anden vis, f.eks. telefonisk.

Stk. 4. [...]"

Af Indenrigs- og Sundhedsministeriets vejledning nr. 9106 af 28. februar 2024 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg søndag den 9. juni 2024 fremgår bl.a. følgende om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem:

"8.4. Brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen samt i vælgerens hjem

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at tilrettelægge og gennemføre brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen, herunder i pleje- og ældreboliger, samt i vælgerens hjem.

[...]

8.4.1. Betingelserne for brevstemmeafgivning

[...]

8.4.1.2. Særligt om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem

Vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan brevstemme hjemme, medmindre de har mulighed for at brevstemme i en af de boformer og boliger, der er nævnt i § 1, stk. 2, i bekendtgørelse om brevstemmeafgivning i visse boformer og boliger efter lov om social service og boliglovgivningen. Se folketingsvalglovens § 54, stk. 4.

[...]

Ansøgning om at brevstemme i eget hjem kan tidligst indgives 4 uger før valgdagen, dvs. tidligst søndag den 12. maj 2024. Se § 4, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 33 af 10. januar 2024 om brevstemmeafgivning i eget hjem. Sidste frist for at søge om at

brevstemme i eget hjem er kl. 18 tolv dage før valgdagen, dvs. tirsdag den 28. maj 2024. Kommunalbestyrelsen kan dog fastsætte en senere frist for at ansøge om at brevstemme i hjemmet, dog senest tredjesidste hverdag før valgdagen, dvs. torsdag den 6. juni 2024, som er den sidste dag, hvor der kan brevstemmes her i landet. Se folketingsvalglovens § 54, stk. 4, 4. pkt., og Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 2, 2. pkt.

[...]

Ansøgningen skal indgives til opholdskommunen, der ikke nødvendigvis er den samme som bopælskommunen. Ansøgningen kan indgives skriftligt eller på anden vis, f.eks. telefonisk eller ved hjælp af en elektronisk selvbetjeningsløsning, hvis en sådan løsning tilbydes af kommunen. [...]

[...]

Kommunalbestyrelsen skal gennem annoncering i de stedlige dagblade eller lokalaviser sørge for, at vælgerne bliver gjort bekendt med muligheden for at brevstemme i hjemmet og de nærmere betingelser herfor, se § 3, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelsen. Kommunalbestyrelsen skal også sørge for, at vælgere, der får personlig og praktisk hjælp m.v. i hjemmet eller hjemmesygepleje, og som må antages at opfylde betingelserne for at stemme i hjemmet, får udleveret et ansøgningsskema af den person, der yder den personlige og praktiske hjælp m.v., eller en person fra hjemmesygeplejen. Dette gælder, uanset om vedkommende er ansat i kommunen eller hos en privat leverandør, kommunen har antaget. Den, der udleverer ansøgningsskemaet, skal også hjælpe vælgeren med at udfylde og indsende skemaet, hvis det er nødvendigt. Se § 3, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelsen.

Det er kommunen, der skal foretage vurderingen af, om den enkelte vælger må antages at opfylde betingelserne for at brevstemme i hjemmet, se § 3 i bekendtgørelsen. Denne vurdering skal således ikke foretages af den person, der yder den personlige og praktiske hjælp m.v., eller af en person fra hjemmesygeplejen. Dette gælder, uanset om vedkommende er ansat i kommunen eller hos en privat leverandør, kommunen har antaget.

I det omfang der går længere tid imellem, at ovennævnte vælgere, som må antages at opfylde betingelserne for at brevstemme i hjemmet, får besøg af hjemmepleje m.v., bør kommunen ved brev oplyse vælgerne om muligheden for at brevstemme i hjemmet og evt. vedlægge et ansøgningsskema.

[...]

Ansøgere, der ikke opfylder betingelserne for at brevstemme i hjemmet, herunder har indgivet ansøgning efter fristens udløb, skal have skriftlig underretning herom med angivelse af grunden til, at deres anmodning om at stemme i hjemmet ikke har kunnet imødekommes, se § 6 i bekendtgørelsen. Et afslag skal således, uanset om ansøgningen er indgivet skriftligt eller telefonisk, under alle omstændigheder gives skriftligt.”

Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan oplyse, at fristen for at søge om at brevstemme i eget hjem efter valglovgivningen var tirsdag den 28. maj 2024 kl. 18, men at kommunerne har mulighed for at fastsætte en senere frist. Det fremgår af Greve Kommunes hjemmeside, at kommunen ikke havde fastsat en senere frist for indgivelse af ansøgning om at brevstemme i hjemmet. Det fremgår af Asger R.

Sørensens høringsvar af 19. juni 2024, at han har ringet til Greve Kommune den 30. maj 2024. Asger R. Sørensen har således ringet til kommunen efter fristens udløb.

For så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt klageren har været i telefonisk kontakt med Greve Kommune, har Indenrigs- og Sundhedsministeriet noteret sig, at der ikke er overensstemmelse mellem Asger R. Sørensens og Greve Kommunes oplysninger.

Greve Kommune har oplyst, at kommunen har undersøgt, om Asger R. Sørensen har kontaktet kommunen telefonisk i og omkring perioden, men at kommunen ikke har kunnet konstatere, om Asger R. Sørensen har foretaget et opkald i perioden. Indenrigs- og Sundhedsministeriet kan ikke heraf udlede, om kommunen også har undersøgt opkald efter fristens udløb.

For det tilfælde, at Asger R. Sørensen har ringet til Greve Kommune den 30. maj 2024, er det Indenrigs- og Sundhedsministeriets opfattelse, at kommunen ville have været berettiget til at afvise en anmodning om at brevstemme i hjemmet, og at kommunen over for klager skulle begrunde det med, at fristen var overskredet.

Greve Kommune har oplyst, at kommunen har antaget, at Asger R. Sørensen ikke opfyldte betingelserne for at brevstemme i eget hjem og derfor ikke af egen drift udleverede et ansøgningsskema til vælgeren. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har lagt til grund, at kommunen har vurderet, at vælgeren ikke var omfattet af persongruppen i § 3, stk. 1, nr. 2, i bekendtgørelse om brevstemmeafgivning i vælgerens hjem, hvorefter kommunen skal sørge for, at vælgere, der modtager personlig og praktisk hjælp m.v. i hjemmet eller hjemmesygepleje, og som må antages at opfylde betingelserne for at stemme i hjemmet, får udleveret et ansøgningsskema.

Det er videre Indenrigs- og Sundhedsministeriets forståelse, at Greve Kommune, hvis kommunen havde modtaget en ansøgning fra Asger R. Sørensen rettidigt, ville have imødekommet ansøgningen.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har noteret sig Greve Kommunes oplysninger om, at hvis kommunen havde modtaget et opkald om at stemme i eget hjem, ville kommunen have sendt et ansøgningsskema om at stemme i eget hjem til vælgeren med fysisk post eller have vejledt vælgeren i at downloade ansøgningsskemaet eller have taget kontakt til hjemmeplejen om udlevering af et ansøgningsskema.

Hertil skal Indenrigs- og Sundhedsministeriet bemærke, at det er ministeriets opfattelse, at muligheden for at indgive ansøgning om at brevstemme i hjemmet telefonisk ved fremtidige valg bør fremgå af Greve Kommunes annoncering om brevstemmeafgivning i eget hjem og på kommunens hjemmeside. Kommunen bør også telefonisk vejlede en vælger om muligheden for at indgive en ansøgning telefonisk, hvis kommunen modtager en telefonisk henvendelse herom, og kommunen vurderer, at der er behov herfor.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen er oversendt til Folketinget.

Med venlig hilsen

Nikolaj Stenfalk

/Christine Boeskov

Side 6